

Lisa 3.

Lugupeetud lapsevanem!

Soovin Teie nõusolekut Teie lapse (ees- ja perekonnanimi) _____ järjekordseks vaktsineerimiseks vastavalt riiklikule immuniseerimiskavale **difteeria, teetanuse ja läkaköha** vastu.

Immuniseerimiseks kasutatakse difteeria, teetanuse ja läkaköha vastast liitvaktsiini (**dTap**).

Lapsele tehakse üks süst õlavarre piirkonda. Vaktsineerimisjärgseteks kõrvalnähtudeks võivad olla punetus, valulikkus ja turse süstimiskohas. Harvem võib esineda palavik, pea- ja lihasevalu, halb enesetunne ning väga harva ka nõgestõve lööve. Ülalmainitud nähud kaovad tavaliselt kahe-kolme päeva jooksul.

Üldinfo difteeria, teetanuse ja läkaköha kohta on lisatud.

Küsimuste korral helistage tel. _____, E-R kell _____
või kirjutage e-aadressile _____.

Kooliõde _____

Lapsevanem _____
(ees- ja perekonnanimi)

Olen nõus: _____
(kuupäev, allkiri)

Difteeria

Mis on difteeria?

Difteeria ehk kurgutõbi on äge bakteriaalne nakkushaigus.

Kuidas võib nakatuda?

Nakkuse allikaks on haige inimene või bakterikandja. Haigus levib otsese kontakti kaudu inimeselt inimesele, samuti piisknakkusena köhimisel ja aevastamisel. Difteeriasse võib nakatuda igas eas inimene.

Millised on difteeria haigusnähud?

Peamised kliinilised sümptomid on palavik, tursunud lümfisõlmed, kurguvalu, neuropaatia, häälekaotus, köha, hingamispuudulikkus, neelamisraskused. Tüsistustest on haaratud neerud, süda ja närvisüsteem, võib esineda ka pehme suulae lihaste halvatus ja kopsupõletik. Riikides, kus rutiinset vaktsineerimist ei teostata, ulatub suremus difteeriasse 1,5-25 %-ni.

Kuidas hoiduda haigestumisest?

Kõige efektiivsemalt kaitsevad lapsi nakatumise eest õigeaegselt teostatud vaktsineerimised. Eestis vaktsineeritakse lapsi, noorukeid ja täiskasvanuid difteeria vastu rutiinselt immuniseerimiskava kohaselt järgnevalt:

<i>Vanus</i>	<i>Vaktsiini annus</i>
3 kuud	1. annus
4,5 kuud	2. annus
6 kuud	3. annus
2 aastat	4. annus (esimene korduvvaktsineerimine)
6-7 aastat	5. annus (teine korduvvaktsineerimine)
15-17 aastat	6. annus (kolmas korduvvaktsineerimine)
25, 35 jne	iga 10 aasta järel.

Difteeria esinemine Eestis

Viimati diagnoositi difteeriat Eestis aastatel 2000 ja 2001, kummalgi aastal 2 juhtu. Risk haigestuda on olemas, kuna mitmetes Euroopa riikides (eriti just Lätis, Ukrainas ja Venemaal) on haigestumine viimastel aastatel küllaltki kõrgel tasemel.

Teetanus

Mis on teetanus?

Teetanus ehk kangestuskramptõbi on bakteriaalne nakkushaigus.

Kuidas võib nakatuda?

Nakatuda võib haigustekitajat sisaldavate pinnaseosade sattumisel kriimistusse või haava.

Millised on teetanuse haigusnähud?

Teetanusele on iseloomulik suurenenud lihastoonus ja spasmid. Tavaliselt algab teetanus mälumislihaste spasmiga, millele järgnevad neelamisraskus, kaela-, õla- ja seljalihaste jäikus. Hiljem on haaratud kõik tahtele alluvad lihased. Kergematel juhtudel on haigus ravitav, raskematel lõpeb surmaga.

Kuidas hoiduda haigestumisest?

Kõige kindlam ennetamisviis on vaktsineerimine.

Eestis vaktsineeritakse lapsed, noorukeid ja täiskasvanuid teetanuse vastu rutiinselt immuniseerimiskava kohaselt järgnevalt:

<i>Vanus</i>	<i>Vaktsiini annus</i>
3 kuud	1. annus
4,5 kuud	2. annus
6 kuud	3. annus
2 aastat	4. annus (esimene korduvvaktsineerimine)
6-7 aastat	5. annus (teine korduvvaktsineerimine)
15-17 aastat	6. annus (kolmas korduvvaktsineerimine)
25, 35 jne	iga 10 aasta järel.

Vaktsiin on väga kõrge immunogeensusega, vaktsinatsioonijärgne immuunsus kestab vähemalt 5 aastat.

Esinemine Eestis

Tänu vaktsineerimisele on Eestis haigestumine peaaegu kadunud, viimastel aastatel registreeritakse 1-2 haigusjuhtu aastas.

Läkaköha

Mis on läkaköha?

Läkaköha on äge hingamisteede nakkushaigus, mida iseloomustavad pikka aega, nädalaid ja isegi kuid kestvad köhahood. Läkaköha kutsutakse ka 100 päeva köhaks. Läkaköha on eriti ohtlik imikutele, enamuse surmajuhte on alla 3 kuu vanuste imikute hulgas.

Kuidas võib nakatuda?

Nakkuse allikaks on haige inimene. Haigus levib otsese kontakti kaudu inimeselt inimesele, samuti piisknakkusena köhimisel ja aevastamisel. Läkaköhasse võib nakatuda igas eas inimene.

Millised on läkaköha haigusnähud?

Esimesed haigusnähud on sarnased külmetushaigusele – nohu, aevastamine, väike palavik, kurguvalu ja kerge köha. Köha muutub järk-järgult tugevamaks, ühe-kahe nädala pärast kujuneb välja aeglaselt intensiivistuv, läkaköhale iseloomulik hootine köha. Väikelastele on tüüpiline köhahoo lõpus vilinaga sissehingamine, köhahoog võib lõppeda ka oksendamisega. Köhahood esinevad sageli öösiti.

Läkaköha läbipõdemise järgne immuunsus ei ole eluaegne ja läkaköha võib elu jooksul põdeda rohkem kui üks kord.

Kuidas hoiduda haigestumisest?

Kõige kindlam ennetamisviis on vaktsineerimine. Läkaköha vaktsiini manustatakse lastele liitvaktsiini koosseisus. Vastavalt immuniseerimiskavale vaktsineeritakse lapsi ja noorukeid läkaköha vastu rutiinselt järgnevalt:

<i>Vanus</i>	<i>Vaktsiini annus</i>
3 kuud	1. annus
4,5 kuud	2. annus
6 kuud	3. annus
2 aastat	4. annus (esimene korduvvaktsineerimine)
6-7 aastat	5. annus (teine korduvvaktsineerimine)
15-17 aastat	6. annus (kolmas korduvvaktsineerimine)

Ka läkaköha vaktsineerimise järgselt tekkinud immuunsus ei ole eluaegne, kestab see tavaliselt 5-7 aastat. Läkaköha vastu vaktsineeritud lastel ja täiskasvanutel on haiguse kulg kergem ja sageli ebatüüpiline.

Läkaköha esinemine Eestis

Pärast vaktsineerimise rakendamist langes Eestis haigestumine läkaköhasse rohkem kui 25 korda. Viimane surmajuht registreeriti Eestis 2007. aastal (ühekuune vaktsineerimata laps perekonnast, kus varem haigestusid kaks perekonnaliiget).